

Kyrkan som gensvar

Hur kan vi tillbe en hemlös människa på söndagarna och strunta i en annan hemlös på måndag? (Shane Clairborne)

Tusen slumpvis utvalda svenskar fick år 2012 frågan:

Vad utmärker en trovärdig och relevant kyrka?

En majoritet svarade:

En kyrka som bedriver socialt arbete för människor som i vårt samhället har det sämst ställt och är mest utsatta.

Man ställde också frågan vad som **inte** skapar trovärdighet och relevans, svaren blev:

praktighet, dömande attityd och att man inte lever som man lär.

Med andra ord, det som Shane Clairborne adresserar när han kärnfullt frågar oss kristna: **Hur kan vi tillbe en hemlös människa på söndagarna och strunta i en annan på måndag?** Vi bekänner med läppar och hjärta en tro på en Gud som själv var hemlös, satt i fängelse, var hungrig, var törstig och naken, men det är ändå inte i specifik respons på denna "hemlösa" Gud som verksamheten riktas.

Skäl för diakoni

I dag har dock allt fler församlingar släppt de gamla föreningsdrivna sätten att vara kyrka. Detta för att i stället bli mer distinkt diakonala. Två skäl till detta är värda att lyfta fram här. För det första, den sociala nöden i vårt samhälle är mer och mer påtaglig. För det andra, det har visat sig att de kyrkor, som medvetet svarar upp på den sociala nöden idag, också växer. Diakoni får därmed en två-

faldig funktion, att vara andlig och social värdemätare på församlingens vitalitet. Att inbjuda en människa till församlingen handlar inte om att försöka anpassa denna till de relationella koder som redan finns där. Utan man får en meningsfull uppgift som gör social och andlig skillnad. Den som blir hjälpt stöds till att bli hjälpare. Idag kan vi teologer sammanfatta att ur ett kyrkohistoriskt perspektiv blev 1800-talet de stora missionsuppdragens sekel, medan 1900-talet blev de ekumeniska rörelsernas, de frikyrkliga föreningsrörelsernas och de liturgiska förnyelse-rörelsernas sekel. Mycket tyder på att kommande århundrade, för kyrkans centrala formning och växt, blir diakonin.

Ärlig diakoni är evangeliserande!

En trovärdig och relevant diakoni ska innehålla "evangeliserande baktankar!"

Redan 1975 antog diakoninämnden vid Svenska kyrkans kyrkomöte följande definition av diakoni:

Diakoni är omvårdnad, grundad i Kristi kärlek, med syfte att hjälpa människan i olika livssituationer och göra det möjligt för henne att frigöras till tro och tjänst.

Det viktiga med denna definition är att man är uppriktig med att diakonins insats har en evangeliserande effekt. De man betjänar vill man också stödja till tro. Det handlar inte bara om att hjälpa, som svar på de konkreta sociala, materiella och ekonomiska behoven, utan diakoni är att också vilja inbjuda till en distinkt livstolkning eller verklighetsbeskrivning, i detta fall den kristna tron. Enligt forskarna vid Ersta Sköndals högskola, Mats J. Hansson och Erik Blennberger, är den vanliga avgränsningen av diakoni från kyrkans evangeliserande uppdrag ytterst

på en hemlös Gud

egendomlig. Det är en avgränsning som ger en alltför förenklad bild av människors intentioner i allmänhet. En människas omedelbara avsikt att stödja eller hjälpa någon utan egna ambitioner, oftast inordnat i ett större avsiktssammanhang, som innefattar uppriktiga önskningar angående den andra människans mer fundamentala livsvillkor. Det är inte konstigare än att en förälder månar om sitt barns frihet i livsavgörande beslut och samtidigt hyser övergripande önskningar om barnets framtid. Diakonin är redan genom sitt kyrkliga sammanhang ett uttryck för kristen tro, att förneka det är ytterst besynnerligt, till och med oärligt. Det som skiljer diakoni från all annan social verksamhet är dess förankring i kyrkan och dess kyrkliga självförståelse. Men hur skulle denna integration mellan evangelisation och diakoni kunna se ut mer konkret?

Diakonins svar på: Hur blir man kristen?

Integrationen mellan diakoni och evangelisation som kristen livshållning

Vid ett tillfälle samtalade jag med en präst i Clara kyrka. Plötsligt kom det fram en man som ville ”störa”. Det visade sig att prästen och mannen mötts dagen innan på Sergels torg. Mannen hade varit drogpåverkad, men han minns mötet. Nu stod han där i Clara nästa dag. Han frågade prästen: *Jo, det är så att jag skulle vilja bli kristen, hur gör man?*

Det vi präster och pastorer brukar svara på denna fråga är två saker: antingen tar vi upp almanackan för att boka tid för samtal om kristen tro och för att hitta ett passande tillfälle för medlemsupptagning, eller så börjar vi helt enkelt att försöka förklara vad kristen tro är.

Artikeln berör en del av det doktorandarbete i teologi, som vår förre pastor Ulf Gustafsson avslutar i år.

Men denna präst gjorde något annat, han tog med mannen och gick med honom till cafeterian, där fick mannen en kasse med smörgåsar och kaffetermos, sedan sa prästen till honom: *”Utanför porten där är människor som var där du var innan du ville bli kristen, använd innehållet i påsen och tjäna din nästa! Det är så du lär känna Jesus. Gör som han gjorde! Det är så du blir kristen.”*

Förvånad frågade jag prästen: *Var det allt? Brukar ni inte sitta ner och samtala om Gud? Vad kyrkan står för? Vilka bekännelsestexter man tror på? Vad hans dop betyder? Treenigheten? Bibeln?* Prästen svarade: *Vår erfarenhet är att de som kommer nya med tiden lär sig allt det där. Det första vi vill visa är inte hur man tror rätt saker, utan hur vi med våra liv lever med Jesus! Man lär inte känna Jesus genom att gå i gudstjänst och bekänna tro, man lär känna Jesus genom att tjäna de människor han själv tjänade och faktiskt själv var!*

Diakoni som livshållning

Denna respons integrerar diakoni, evangelisation med gestaltningen av vad kon-

kret kristet liv är. Vi gör i regel tvärtom. Vi försöker förklara först. Inte sällan stannar detta vid att tron reduceras till gudstjänstfirande, kanske för det är det enda tecknet på vår praktiska tro? Den diakonala utmaningen idag är för kyrkan att faktiskt kunna visa, vad kristen tro är. En genuin diakonal kyrka separerar därmed inte sig själv från de man hjälper, utan man vågar visa med sig själv som exempel: Hur man blir kristen? Var hos oss en vecka och se hur vi lever, då vet du! Du behöver inte fråga, *bara se hur vi gör och lever?!* Hur ser en kyrka ut som har tacksägelse för det?

Växande kyrkor arbetar primärt med de låga

De kyrkor som växer idag organiserar sig så att de har sådan tacksägelse. När Clara kyrka öppnade portarna till en vanlig elvavgudstjänst för drygt tre decennier sedan, så kom 3 personer! Det var då man omorganiserade sig för att överleva. Man visste att det inte handlar om en ny generation som ska ta över, det handlar om ett nytt sinnelag och en ny relation med Jesus som inte behöver förklaras. Idag får du inte plats i Clara en söndag om du inte är tidigt ute. Gudstjänstbesökarna består av alltifrån välbärgade vd:ar, företagsledare och politiker som funnit ett hem för sin inre hemlöshet och i bänken bredvid sitter uteliggaren, heronisten, den prostituerade, ibland kan man faktiskt se hur dessa så olika människor med så olika förutsättningar, lutar sina huvuden mot varandra... Jag kan inte låta bli att tänka på prästen Carl-Erik Sahlbergs ord: *Vi hade en vision för att växa, de som vill nå de höga, när varken de höga eller de låga. Men de som vill nå de låga, när både de höga och låga.*

Ulf Gustafsson

Årshögtid och

Söndagen den 16 mars firade Missionskyrkan i Upplands Väsby sin årshögtid med efterföljande årsmöte. Förutom församlingens pastor, Göran Bondesson, deltog barnkören med flera sånger i gudstjänsten. Det var roligt att konstatera att många olika åldrar var representerade i högtiden.

Mellan gudstjänsten och årsmötet serverades en mycket god lunch som styrelsens manliga ledamöter ansvarade för.

Årsmötet

Jan Perers valdes till att leda årsmötet. Församlingens ordförande, Christina Grafström, framhöll det roliga i att vara ordförande då så många ställer upp på olika uppdrag. Hon får sällan ett nej när hon frågar. Hon kunde också konstatera att vid jämförelse är det förhållandevis många gudstjänstbesökare.

Christer Larsson, församlingens kassör, redogjorde för resultat- och balansräkning. Han kunde konstatera att budgetmålet för kollektorna inte uppnåtts på flera år. Det kommer in en hel del hyresintäkter men inte så mycket som förhoppningarna varit i budgeten.